

De Minister van Economische Zaken en Klimaat
De heer ir. E.D. Wiebes MBA
Postbus 20401
2500 EK 's-GRAVENHAGE

Den Haag,

Aantal bijlagen : 2
Uw kenmerk : DGETM-EI/18079691
Ons kenmerk : ACM/UIT/495137
Contactpersoon : A. Wamsteker | Angelique.Wamsteker@acm.nl | 070 7222867
Onderwerp : ACM/18/032812 UHT investeringsplan en KBS

Geachte heer Wiebes,

De Autoriteit Consument en Markt (hierna: de ACM) heeft van u op 4 mei 2018 een brief ontvangen¹, waarin u de ACM verzoekt een uitvoerbaarheids- en handhaafbaarheidstoets (hierna: UHT) uit te voeren op het concept besluit en de concept regeling investeringsplan en kwaliteitsborging elektriciteit en gas² (hierna: het concept besluit en de concept regeling). Naar aanleiding van de door u voorgestelde regelgeving bericht ik u namens de ACM als volgt.

Graag wil ik u danken voor het toesturen van de voorgestelde regelgeving. Het concept besluit en de concept regeling zijn een nadere uitwerking van de desbetreffende onderdelen in de wet Voortgang Energietransitie (hierna: VET). De ACM heeft u in de UHT's over het voorstel van wet houdende regels met betrekking tot de productie, het transport, de handel en de levering van elektriciteit en gas (Elektriciteits- en Gaswet), het besluit elektriciteit en gas en het wetsvoorstel VET reeds eerder aangaande deze onderwerpen geïnformeerd.³ Naast het vermelde in deze UHT, verwijst de ACM voor een nadere toelichting op onderstaande punten daarom ook naar deze eerdere UHT's. De ACM waardeert het dat veel van haar eerdere suggesties zijn overgenomen in de voorliggende voorgestelde regelgeving. Op de punten die nog aanpassing behoeven wordt hieronder nader ingegaan.

In deze brief vindt u de opmerkingen en aanbevelingen van de ACM aangaande de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid van het concept besluit en de concept regeling. In de bijlage vindt u meer gedetailleerde opmerkingen.

¹ Kenmerk: DGETM-EI/18079691.

² Als bijlage bij deze brief gevoegd.

³ Kenmerk: ACM/DE/2014/2060005, ACM/DE/2015/202644 en ACM/DE/2016/202878.

1. Investeringsplan

Het concept besluit en de concept regeling dragen bij aan helderheid over de rol van elk van de betrokken partijen. Voor de ACM is die rol ingevolge VET om te toetsen of 'de netbeheerder in redelijkheid tot het plan heeft kunnen komen'. De ACM is van mening dat die rol goed bij de ACM past. Om die rol goed te kunnen vervullen behoeft de regelgeving aanpassing. De ACM is van mening dat de bevoegdheden op dit moment onvoldoende helder zijn of tekort schieten. Dat ziet enerzijds op het te doorlopen proces en anderzijds op de inhoud van de toets. De ACM heeft de zorg dat de betaalbaarheid van de energietransitie onvoldoende is geborgd in het concept besluit en de concept regeling.

Tegen deze achtergrond heeft de ACM de volgende opmerkingen en / of aanbevelingen bij het onderdeel investeringsplannen in het concept besluit en de concept regeling:

a. Verduidelijking nodig van reikwijdte van een 'noodzakelijk geachte' investering

De ACM begrijpt het concept besluit zo dat met het vaststellen van het investeringsplan komt vast te staan dat het noodzakelijk is om te investeren om bepaalde capaciteits- en/of kwaliteitsknelpunten te voorkomen of op te lossen. Dit geeft de netbeheerder de zekerheid dat er een vergoeding is voor deze investering, ongeacht of deze later - zoals beoogd - ook daadwerkelijk (volledig) wordt benut. De ACM leest verder dat de noodzakelijkheid voor belangrijke investeringen zich ook uitstrekt tot de onderbouwde keuze voor een bepaalde oplossingsvariant. Dat geldt in ieder geval voor investeringen waarvoor beoogd is dat de RCR-procedure van toepassing is. Dat de noodzakelijkheid van de oplossingsvariant vaststaat betekent echter niet dat ook vaststaat dat de uitvoering ervan efficiënt is. De ACM vindt het van belang dat dit wordt verduidelijkt.

Met het investeringsplan verstrekt de netbeheerder voor belangrijke investeringen uitgebreide informatie over de wijze waarop hij investeringen gaat uitvoeren. Volgens de ACM moet helder zijn dat de veronderstelde noodzakelijkheid zich niet uitstrekt tot de volledig beschreven wijze waarop de netbeheerder uitvoering wil gaan geven aan de gekozen oplossingsvariant. Daar is de vooraf geboden zekerheid niet voor bedoeld. De ACM toetst de efficiëntie van de uitvoering achteraf door de tarieven een afspiegeling te laten zijn van de kosten van een structureel vergelijkbare efficiënte TSO⁴. Met deze reguleringssystematiek is bijvoorbeeld niet goed verenigbaar dat ook de geraamde investeringsbedragen die de netbeheerder in een investeringsplan als onderbouwing opneemt, met de vaststelling van het investeringsplan ook noodzakelijk worden geacht. Uit de efficiëntietoetsing achteraf kan immers blijken dat de gemaakte kosten voor de investering slechts gedeeltelijk efficiënt zijn (en dus niet noodzakelijk), ook al was het wél noodzakelijk om te investeren in het voorkomen of oplossen van een capaciteits- en of kwaliteitsknelpunt. De realisatie van de investering had dus op een efficiëntere wijze gekund.

⁴ Artikel 14 van Verordening 714/2009 en artikel 13 van Verordening 715/2009.

De ACM verzoekt u in het belang van de uitvoerbaarheid van haar taak uit de Verordening⁵ de regelgeving op dit punt te verduidelijken, zodat er geen misverstand bestaat over de reikwijdte van de noodzakelijkheid van de investeringen in het vastgestelde investeringsplan.

b. Verduidelijking nodig van toetsing van investeringsplan netbeheerder van het net op zee

In artikel 2.2., lid 4 sub a van het concept besluit en ook in de concept regeling staat een opsomming van aspecten waar het investeringsplan aan moet voldoen. De ACM betreft deze aspecten mede bij haar toets of 'de netbeheerder de noodzaak van investeringen voldoende aantoot'. Voor de netbeheerder van het net op zee toetst de ACM onder meer of het ontwerp investeringsplan in lijn is met het door EZK vastgestelde ontwikkelkader voor het net op zee⁶, zoals bedoeld in artikel 16e, lid 1 van de E-wet. Voor de effectiviteit van deze toetsing is het van belang dat deze kan rechtvaardigen dat de betreffende investeringen noodzakelijk worden geacht.

Of een toetsing in lijn met het ontwikkelkader daarvoor voldoende is, hangt af van:

- a) de reikwijdte van de noodzakelijkheidstoets en in het verlengde daarvan de reikwijdte van de noodzakelijkheid van investeringen door vaststelling van het investeringsplan;
- b) de in het ontwikkelkader opgenomen oplossingsvarianten en de ruimte die het ontwikkelkader nog aan de netbeheerder van het net op zee laat om zelf bepaalde oplossingsvarianten te kiezen.

De netbeheerder van het net op zee werkt op grond van artikel 16e, lid 3 het ontwikkelkader uit in het investeringsplan. Onderdeel van deze uitwerking is volgens de ACM ook het onderzoeken van oplossingsvarianten (binnen de gestelde kaders) en het overtuigend onderbouwen door de netbeheerder van de keuze voor een bepaalde variant. Uit de toets of het investeringsplan in lijn is met het ontwikkelkader kan enkel volgen of het noodzakelijk is om te investeren om het capaciteits- en/of kwaliteitsknelpunt te voorkomen of op te lossen, te weten tijdig de benodigde transportcapaciteit realiseren op een vastgestelde locatie. Deze noodzakelijkheid (om het knelpunt te voorkomen of op te lossen) zal uitgangspunt zijn voor de door de ACM uit te voeren efficiencytoets.

De ACM verzoekt u te borgen dat de ACM ook de keuze van de netbeheerder van het net op zee voor een bepaalde oplossingsvariant kan toetsen. Het is voor de uitvoerbaarheid van belang om hier meer duidelijkheid over te geven en de regelgeving aan te passen. De toetsing van het investeringsplan moet immers rechtvaardigen dat de investeringen die de netbeheerder van het net op zee doet noodzakelijk zijn om het capaciteits- en/of kwaliteitsknelpunt te voorkomen of op te lossen.

⁵ Verordening 714/2009 en 715/2009.

⁶ Artikel 2.2., lid 4 sub b van het concept besluit.

c. Borgen duidelijke grondslag voor opdrachten ACM en opvolging opdrachten

De netbeheerder stuurt het door hem geconsulteerde investeringsplan aan de ACM, waarna de ACM twaalf weken heeft voor haar toetsing. De ACM kan zonodig opdrachten aan de netbeheerder geven in de vorm van een bindende gedragslijn. De netbeheerder moet hier opvolging aan geven, waarna hij tot vaststelling van het investeringsplan kan overgaan. Daarmee staat de noodzakelijkheid van de investeringen in het investeringsplan vast. De ACM vindt het belangrijk dat er in dit proces geen onzekerheid kan bestaan over haar bevoegdheid om een netbeheerder een opdracht te kunnen geven als het investeringsplan niet voldoet. Daarnaast moet verzekerd zijn dat de netbeheerder het investeringsplan niet mag vaststellen, zonder dat de ACM heeft kunnen beoordelen of de netbeheerder een gegeven opdracht van de ACM adequaat heeft opgevolgd.

In de toelichting bij het concept besluit en de concept regeling is vermeld dat de ACM voor het geven van een opdracht gebruik kan maken van de bindende gedragslijn⁷. De ACM heeft de bevoegdheid om een bindende gedragslijn te geven in verband met de naleving van de regelgeving waarop zij toezicht houdt. Hieruit wordt niet direct duidelijk dat de ACM de bindende gedragslijn ook kan gebruiken om een netbeheerder de opdracht te geven zijn investeringsplan aan te passen, als een netbeheerder bijvoorbeeld de noodzaak van een investering naar het oordeel van de ACM onvoldoende heeft aangetoond. De ACM verzoekt daarom in artikel 2.2 van het concept besluit expliciet op te nemen, dat de ACM bevoegd is met een bindende gedragslijn, een opdracht te geven aan de netbeheerder tot aanpassing van het investeringsplan.

Daarnaast verzoekt de ACM in het concept besluit op te nemen dat in het geval de ACM een bindende gedragslijn heeft gegeven, de netbeheerder het investeringsplan pas vaststelt als de ACM heeft geconstateerd dat de netbeheerder die bindende gedragslijn adequaat heeft opgevolgd. De ACM verzoekt in artikel 2.2 concept besluit een hierop gerichte bepaling toe te voegen, of duidelijk te maken dat de ACM een netbeheerder met een bindende gedragslijn ook kan verplichten om het investeringsplan pas vast te stellen, nadat de ACM heeft geoordeeld dat hij de gegeven bindende gedragslijn daarin adequaat heeft verwerkt. Zonder deze aanpassing is het besluit niet handhaafbaar. Dit punt heeft de ACM ook gemaakt bij de UHT op het door de Eerste Kamer verworpen voorstel van wet houdende regels met betrekking tot de productie, het transport, de handel en de levering van elektriciteit en gas.

2. Kwaliteitsborgingssysteem

Calamiteitenplannen, gegevensverstrekking voorvallen en registraties (Besluit), en Meldingen en voorvallen (Regeling)

De eisen die de bestaande regelgeving stelt aan de wijze waarop de netbeheerder de kwaliteit monitort en waarborgt hebben, in combinatie met het toezicht daarop door SodM en de ACM, geleid tot belangrijke verbeteringen in de kwaliteitsborgingssystemen van de netbeheerders.

⁷ Artikel 5a van de E-wet en artikel 1b van de Gaswet.

Tegelijkertijd ziet de ACM, onder meer op basis van haar beoordeling van de recent opgeleverde kwaliteits- en capaciteitsdocumenten en onderzoeken naar storingen, ruimte en noodzaak voor verdere verbetering. De ACM vindt het daarom belangrijk dat het voorstel voortbouwt op het kwaliteitsborgingssysteem zoals dat de afgelopen jaren door de netbeheerders is vormgegeven, en waar mogelijk impulsen geeft voor die verdere verbetering. De ACM begrijpt uit de toelichting op het voorstel dat dit ook uw bedoeling is.

Tegen deze achtergrond heeft de ACM de volgende opmerkingen bij het onderdeel kwaliteitsborging in het concept besluit en de concept regeling:

a. Bevoegdheden ACM en SodM

Het toezicht op artikel 11 Gaswet – dat betrekking heeft op de gaskwaliteit – is met de wet VET overgeheveld van de ACM naar de Minister van EZK. Gevolg hiervan is dat de ACM niet meer belast is met toezicht en handhaving van artikel 11 Gaswet. Dit is voortaan aan de Minister. De Minister kan ambtenaren van de ACM aanwijzen om toezicht te houden, dat moet worden vastgelegd in het Besluit aanwijzing toezichthouders Gaswet (hierna: aanwijzingsbesluit) en daarop gebaseerde regelgeving van de Minister van EZK. Artikel 5.1 van het concept besluit beoogt het aanwijzingsbesluit en daarop gebaseerde regelgeving zodanig te wijzigen, dat de ambtenaren van de ACM belast zijn met het toezicht en handhaving van artikel 11 Gaswet. Echter indien de Minister wenst dat de ambtenaren van de ACM worden belast met het toezicht en de handhaving van bepaalde onderdelen van artikel 11 Gaswet zal de Minister deze als zodanig moeten aanwijzen in het aanwijzingsbesluit toezichthouders Gaswet. De ACM verzoekt u vriendelijk dit te herstellen.

De concept regeling bepaalt dat het toezicht op artikel 8 Gaswet - dit betreft de eisen aan het kwaliteitsbeheersingssysteem - aan de Minister is, voor zover deze bepalingen zien op veiligheid met betrekking tot gas. De concept regeling maakt echter niet duidelijk welke bepalingen zien op veiligheid en dus zijn uitgezonderd van het toezicht door de ACM. Dit zal in de praktijk problemen opleveren omdat eisen aan het kwaliteitsbeheersingssysteem vaak zowel in het belang van de veiligheid zijn, als in het belang van andere kwaliteitsaspecten, bijvoorbeeld betrouwbaarheid. Volgens de concept regeling moet echter worden vastgesteld of een bepaling betrekking heeft op veiligheid (dan is de Minister bevoegd) of op andere kwaliteitsaspecten (dan is de ACM bevoegd). De concept regeling voorziet er niet in dat een bepaling zowel betrekking kan hebben op de veiligheid als op andere kwaliteitsaspecten, zoals betrouwbaarheid. Hierdoor is onduidelijk hoe de toezichtsbevoegdheden van de Minister en de ACM zijn afgebakend. Dit maakt de concept regeling op dit punt onduidelijk en kan leiden tot discussies over bevoegdheden van de ACM en het SodM. De ACM verzoekt de Minister daarom de concept regeling zo aan te passen, dat zowel de Minister als de ACM belast zijn met het toezicht op artikel 8 Gaswet en daarop gebaseerde bepalingen, met dien verstande dat de Minister toezicht houdt met het oog op de veiligheid en de ACM met het oog op de overige kwaliteitsaspecten. Met een samenwerkingsprotocol kunnen afspraken worden gemaakt om eventuele ongewenste effecten van een samenloop van toezicht te voorkomen.

Een voorbeeld: Op basis van artikel 8 Gaswet moet de netbeheerder een bedrijfsmiddelenregister bijhouden. Dit is van belang voor de kwaliteit van de transportdienst, maar ook voor de veiligheid daarvan (als onderdeel van de kwaliteit van de transportdienst). Van deze bepaling kan dus niet worden gezegd dat die ziet op ofwel veiligheid ofwel andere kwaliteitsaspecten. Zou die keuze toch gemaakt moeten worden en zou dan bijvoorbeeld worden vastgesteld dat deze bepaling geen betrekking heeft op veiligheid, dan betekent dat dat alleen de ACM deze bepaling kan handhaven. De Minister kan dan niet (ook) vanuit veiligheidsaspecten op de naleving van deze bepaling toezien en handhaven.

b. Eisen kwaliteitsborgingssysteem

Artikel 15 van de huidige MR Kwaliteitsaspecten netbeheerder elektriciteit en gas (hierna: MR Kwaliteit) bevat een aantal voorschriften die de basis vormen voor het risicoregister van netbeheerders. Netbeheerders leggen in dit register de door hen geïdentificeerde risico's vast voor het realiseren of in stand houden van de kwaliteit van de transportdienst op korte en lange termijn. Dit register vormt, tezamen met het bedrijfsmiddelenregister, de basis voor maatregelen om risico's voor de kwaliteit van de transport- en aansluitdienst te beheersen. Bij de risicoanalyse die input geeft voor het risicoregister, moet de netbeheerder volgens artikel 15, vijfde lid, van de MR Kwaliteit de gegevens uit het bedrijfsmiddelenregister betrekken die relevant zijn voor het bepalen van de kwaliteit van de componenten van het net. Artikel 15 MR Kwaliteit maakt hiermee de onderlinge samenhang duidelijk van het bedrijfsmiddelenregister, de bepaling van de toestand van de componenten van het net, het risicoregister en de maatregelen die de netbeheerder treft om de risico's te beheersen (onderhoudsplan en investeringsplan). De ACM ziet deze samenhang niet even duidelijk terug in de voorschriften in het voorstel, maar uit de toelichting begrijpt de ACM dat niet bedoeld is deze samenhang te wijzigen. De ACM verzoekt daarom aan EZK om dat ofwel in de voorschriften zelf, ofwel in de toelichting op het voorstel te verduidelijken.

c. Prestatie-indicatoren kwaliteitsaspecten

In artikel 3.1 van het concept besluit worden een viertal kwaliteitsaspecten gedefinieerd, te weten: 1) betrouwbaarheid, 2) veiligheid, 3) productkwaliteit en 4) kwaliteit van dienstverlening. In artikel 3.1 van de concept regeling staan een aantal prestatie-indicatoren aan de hand waarvan de netbeheerder het kwaliteitsniveau dat hij op deze aspecten naleeft bepaalt en de behaalde kwaliteit inzichtelijk maakt. De genoemde prestatie-indicatoren hebben betrekking op de kwaliteitsaspecten betrouwbaarheid en veiligheid, de laatste uitsluitend voor gas. De ACM mist in het concept besluit prestatie-indicatoren die betrekking hebben op de productkwaliteit, de kwaliteit van de dienstverlening en de veiligheid bij elektriciteit. Daarbij zou concreet gedacht kunnen worden aan:

- De spanningskwaliteit, bijvoorbeeld het aantal overschrijdingen van de norm per spanningskwaliteitskenmerk;
- De veiligheid van elektriciteit. In het licht van recente incidenten bij elektriciteit is er voldoende aanleiding om - net als voor gas -, ook voor elektriciteit een op veiligheid gerichte prestatie-indicator voor te schrijven, bijvoorbeeld het aantal incidenten met

- elektrische schokken als gevolg van onveiligheid van het laagspanningsnet;
- De kwaliteit van dienstverlening, bijvoorbeeld het aantal uitgekeerde compensatievergoedingen en (indicatoren voor) het aantal klachten dat de netbeheerder ontvangt en de doorlooptijd van de behandeling van die klachten;
- Prestatie-indicator(en) voor de gasveiligheid, bijvoorbeeld het aantal overschrijdingen van de norm voor odorisatie en de mate van en het aantal vastgestelde vervuilingen van het gas.

Door de ontbrekende indicatoren op te nemen in het concept besluit, wordt er beter ingespeeld op het monitoren van de prestatie-indicatoren en bijsturen op de daartoe relevante onderdelen van het kwaliteitsbeheersingsproces van de netbeheerder.

Teneinde de effectiviteit van het concept besluit te vergroten verzoekt de ACM zulke prestatie-indicatoren toe te voegen in het concept besluit.

d. Openbaarmaking kwaliteitsdocument

Op basis van de bestaande wetgeving moeten netbeheerders hun KCD openbaar maken. Met de inwerkingtreding van de Wet VET, zal dit op grond van artikel 19 lid 3, onderdeel c, van de Elektriciteitswet 1998, en artikel 8 lid 3, onderdeel c van de Gaswet, in lagere regelgeving geregeld kunnen worden. De ACM mist in het concept besluit en de concept regeling echter regels hiervoor. Dit zou tot gevolg hebben dat de verplichting om het kwaliteitsdocument openbaar te maken, komt te vervallen. Dit zou volgens de ACM afbreuk doen aan de transparantie over de kwaliteit en de prikkels die dat aan netbeheerders geeft om hun kwaliteit te verbeteren. Daarbij is van belang dat de ACM zelf, gelet op haar geheimhoudingsplicht op grond van de Instellingswet, beperkt is in de mogelijkheid om gegevens of documenten die zij van netbeheerders ontvangt, openbaar te maken. De ACM verzoekt daarom deze openbaarmakingseis op te nemen in het concept besluit.

e. Bedrijfsmiddelenregistratie (BMR)

Artikel 3.6 van de concept regeling regelt onder meer de aanwezigheid van het BMR. In de huidige toezichts/handhavingspraktijk ervaart de ACM dat de huidige MR Kwaliteit niet expliciet maakt dat de netbeheerder de volledigheid, betrouwbaarheid en juistheid van de registratie in het BMR moet waarborgen. Een norm, vergelijkbaar met het huidige artikel 8 lid 2 van de MR Kwaliteit ontbreekt. De ACM verzoekt deze norm ook voor de registratie van het BMR in de concept regeling op te nemen. Ook verzoekt de ACM de norm van artikel 8 lid 2 MR Kwaliteit op te nemen in artikel 3.6 en/of 4.3 van de concept regeling.

3. Consequenties voor de uitvoeringslasten

In de UHT bij het wetsvoorstel VET heeft de ACM aangegeven er vooralsnog vanuit te gaan dat zij de uitvoeringslasten die volgen uit het wetsvoorstel VET vanuit het bestaande budget kan adresseren.

Daarbij heeft de ACM opgemerkt dat belangrijke onderdelen van het wetsvoorstel VET - zoals de experimenteerruimte, het investeringsplan en het kwaliteitsborgingssysteem - nog nader worden uitgewerkt in lagere regelgeving en dat de ACM dit in haar UHT's bij die lagere regelgeving nader zal bezien.

De ACM heeft nu kennis kunnen nemen van het concept besluit en de concept regeling en merkt het volgende op. Per 1 januari 2020 dienen alle netbeheerders een investeringsplan in te dienen, zowel voor investeringen op zee als op land. De ACM heeft vervolgens een termijn van 12 weken om te toetsen of de netbeheerder met zijn onderbouwing van de noodzakelijkheid zijn investeringen in het investeringsplan overtuigend heeft aangetoond. Daarbij kan de ACM een bindende gedragslijn aan de netbeheerder geven. Vorenstaande betekent per saldo een toename van de werkzaamheden voor de ACM t.o.v. de huidige beoordeling van de KCD's. Bij de KCD's toetst de ACM immers alleen of de processen om tot de juiste investeringen te komen op orde zijn en de netbeheerder deze processen onder controle heeft. De stijging ziet met name op het toetsen van de onderbouwing voor de noodzaak van specifieke investeringen (met name beoogde RCR-investeringen).

In 2019 is incidenteel EUR 111.000 extra benodigd. Hierbij gaat het met name om het komen tot een passend toetsingsproces bij de ACM en het in overleg met netbeheerders maken van goede werkafspraken over de toetsing van de inhoud van de plannen, de omvang en de strekking van de onderbouwing en de procedure ten behoeve van het toetsen van de noodzakelijkheid van de in het investeringsplan opgenomen investeringen.

Op basis van het verleden verwacht de ACM jaarlijks enkele belangrijke investeringen waarvan de ACM specifiek wil toetsen of de noodzaak voldoende onderbouwd is. De ACM heeft voor interne uren en - waar nodig voor inhuur van externe expertise - structureel een budget nodig van EUR155.500 per jaar.

4. Conclusie en slotopmerkingen

De ACM acht het concept besluit en de concept regeling investeringsplan en kwaliteitsborging elektriciteit en gas uitvoerbaar en handhaafbaar, indien u opvolging geeft aan de door de ACM in deze UHT genoemde punten. Zij worden hierna kort samengevat.

Ten aanzien van het deel over investeringsplannen acht de ACM het voor de uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid nodig, dat u een aantal punten in de regelgeving verheldert of aanvult. Dit ziet op de reikwijdte van de noodzakelijkheid van de investeringen in het vastgestelde investeringsplan en de invulling van de toetsing van het investeringsplan van de netbeheerder van het net op zee. Voorts ziet dit op een duidelijke grondslag voor het kunnen geven van opdrachten aan de netbeheerder en de waarborg dat deze adequaat worden opgevolgd.

De ACM is met de inwerkingtreding van de wet VET niet meer bevoegd toezicht te houden op artikel 11 van de Gaswet.

Indien u wenst dat de ambtenaren van de ACM namens u met dit toezicht worden belast dient u dit vast te leggen in het Besluit aanwijzing toezichhouders Gaswet. Met de inwerkingtreding van de wet VET en het concept besluit en de concept regeling, komt de huidige MR Kwaliteit te vervallen. De ACM mist in de voorgestelde concept regelgeving een aantal bepalingen uit de huidige MR Kwaliteit die van belang zijn voor haar toezicht. Het betreft de eisen die artikel 15 MR Kwaliteit stelt aan het kwaliteitsborgingssysteem, het ontbreken van de wettelijke verplichting om het kwaliteitsdocument openbaar te maken en het ontbreken van de norm dat de netbeheerder de volledigheid, betrouwbaarheid en juistheid van de registraties in het bedrijfsmiddelenregister moet waarborgen en daar ook naar dient te handelen. Ook verzoekt de ACM de prestatie-indicatoren uit de voorgestelde regelgeving aan te vullen om de effectiviteit van het concept besluit te vergroten.

De ACM is graag bereid tot nader overleg over de inhoud van deze brief en de bijlage. U kunt hiervoor contact opnemen met Angelique Wamsteker, bereikbaar onder telefoonnummer (070) 722 2867. Bij een eventuele schriftelijke reactie wordt u verzocht om te refereren aan kenmerk: ACM/18/032812. Ten slotte verneemt de ACM graag wanneer u deze brief zult publiceren.

Hoogachtend,

Autoriteit Consument en Markt,
voor deze:

dr. F.J.H. Don
waarnemend bestuursvoorzitter

Bijlage 1

1. Investeringsplan

Nr.	Artikel	Opmerking
1	Besluit, artikel 2.1, lid 1	Onduidelijk waarom de netbeheerder van het net op zee is uitgezonderd. In combinatie met het tweede lid van hetzelfde artikel ontbreekt de verplichting voor de netbeheerder om de voortgang en realisatie van de geplande investeringen in de twee jaren voorafgaande te beschrijven.
2	Besluit, artikel 2.1, lid 3	Zie opmerking over lid 1 van hetzelfde artikel. Suggestie: 'bedoeld in het eerste lid' aanvullen met 'en tweede lid', want ook de netbeheerder van het net op zee beschrijft voorgenomen investeringen.
3	Besluit, artikel 2.1, lid 4	Onduidelijk waarom de netbeheerder van het net op zee ontbreekt in dit artikel, gezien de toelichting waar onderscheid is naar regionaal en nationaal.
4	Besluit, artikel 2.2, lid 3, sub b	Onduidelijk waarom de uitzondering 'wanneer het niet het net op zee betreft' nodig is. Ook bij de netbeheerder op zee gaat het immers, in lijn met de E-wet, om de noodzaak van de investeringen voor het vervullen van de wettelijke taken.
5	Besluit, artikel 2.2, lid 5	Handhaafbaarheid: er staat geen termijn voor wanneer de netbeheerder het investeringsplan moet vaststellen, bijvoorbeeld een bepaald aantal weken na toetsing door de ACM.
6	Besluit, toelichting paragraaf 3.1, zevende alinea	Suggestie: schrappen laatste zin ('Het oordeel ... zelf'). Anders zou immers de netbeheerder er voor kunnen kiezen om niets significant te vinden en daarmee deze verplichting kunnen ontlopen.
7	Besluit, toelichting artikel 2.3	Suggestie: invoegen na de eerste zin: 'De landelijk netbeheerders zoeken hierbij afstemming met de regionale netbeheerder zodat de scenario's in de individuele investeringsplannen consistent zijn.'
8	Regeling, artikel 2.2, sub c	Suggestie: tussen 'afwijking' en 'en de maatregelen', invoegen: ', de gevolgen voor de uitvoering van de wettelijke taken'.
9	Regeling, artikel 2.4, lid 1, sub b	Suggestie: zinsnede toevoegen: 'en de onder a genoemde oplossingsvarianten'
10	Regeling, artikel 2.4, lid 1, sub c	Suggestie om 'per jaarlaag' toe te voegen om zicht te hebben om een vergelijking met de realisatie mogelijk te maken
11	Regeling, artikel 2.4, lid 2, sub b	Suggestie: bij de duiding of het om een uitbreidings- of vervangingsinvesteringen gaat, de zinsnede '(delen van)' toevoegen, omdat volgens de ACM één investering ook deels uit uitbreiding en deels uit vervanging kan bestaan.
12	Regeling,	Suggestie: term 'deels' invoegen, omdat het investeringsplan ter

toelichting paragraaf 3, tweede alinea	vervanging van een deel van het KCD is, namelijk het investeringendeel. Het deel uit het KCD dat ziet op het kwaliteitsborgingssysteem is ook een onderdeel van deze MR.
--	--

2. Kwaliteitsborgingssysteem

Nr.	Artikel	Opmerking
1	Artikel 1.1	Begrip 'aantal getroffen afnemers': voorstel om in de omschrijving op twee plekken na 'het net' ook 'op het gastransportnet' toe te voegen, zodat dit begrip ook van toepassing is op gas.
2	Artikel 1.1	Begrip 'aantal getroffen afnemers': voorstel om hier toevoeging te maken of apart begrip op te nemen voor 'aantal getroffen netgebruikers'. Zie artikel 3.4, lid 2 van de regeling dat betrekking heeft op 'getroffen netgebruikers' in geval van het landelijke gastransportnet.
3	Artikel 1.1	Begrip 'aanvangstijdstip storing': zin loopt niet goed. Voorstel 'daarvan' vervangen door 'storing'.
4	Artikel 1.1	Begrip 'onderbreking in het transport van gas': Voorstel om na 'onderbreking' toe te voegen 'van het transport van gas', zodat duidelijk is waar de onderbreking betrekking op heeft.
5	Artikel 3.1, lid 1	Hier wordt een verwijzing gemaakt naar 'het besluit' maar in de Regeling is nu niet gedefinieerd welk besluit dat is. Dit geldt voor meerdere plekken in de tekst van de Regeling. Suggestie is om dit te verduidelijken bijvoorbeeld in artikel 1.1.
6	Artikel 3.4, lid 2	In de Regeling is nu niet gedefinieerd wat met 'netgebruiker' wordt bedoeld. Voorstel om dit begrip op te nemen in artikel 1.1. met als omschrijving 'hetgeen hieronder wordt verstaan in de Gaswet'.
7	Artikel 3.4 lid 2	In definitie van 'GA' staat 'totale aantal'. Het woord totale lijkt hier overbodig. Voorstel om dit te verwijderen.
8	Artikel 2.6, lid 1 onder h	De samentrekking in deze zin maakt de bepaling onduidelijk. Het eerste deel van de zin gaat over het opstellen van een analyse van de risico's. Vervolgens is daaraan toegevoegd 'en de maatregelen die genomen worden etc.'. Uit de bepaling is niet op te maken wat met/voor/over de maatregelen moet gebeuren. Moet dat ook een analyse zijn of gaat het om het opstellen/nemen van desbetreffende maatregelen zelf. Verzoek is om dit te verduidelijken.

9	Artikel 3.7	Verwijzingen zijn niet volledig. Na artikel 3.1, eerste lid onderdelen a tot en met c zou moeten worden toegevoegd 'van het Besluit'.
10	Artikel 3.7	Verwijzingen zijn niet volledig. Na artikel 3.1, eerste lid onderdelen a tot en met c zou moeten worden toegevoegd 'van het Besluit'.
11	Artikel 4.3, lid 1 onderdeel c	Deze bepaling heeft nu alleen betrekking op afnemers. Verwijzend naar artikel 3.4, lid 2 dient hier 'voor de netbeheerder van het landelijke gastransportnetwerk' te worden toegevoegd 'netgebruikers'.
12		In MR kwaliteit netbeheer elektriciteit en gas staat een bepaling over registratie van de wijze waarop het lek (onderbreking, afwijking of waarneming) is hersteld. In het voorstel is dit niet opgenomen. De ACM zou graag zien dat EZK dit opneemt in de regeling.
13	Toelichting regeling artikel 2.4	Toezicht SoDM, eerste zin tweede alinea 'In deze ...tot gas' . Onduidelijk is wat wordt bedoeld met dat in deze regeling artikel 8 wordt aangewezen. Lijkt erop dat hier (een) woord(en) zijn weggefallen.
14	Toelichting regeling artikel 3.6	2 ^{de} zin van derde alinea 'Het bedrijfsmiddelenregister...in geven'. Voorstel om 'kan ' te vervangen door 'moet'.
15	Toelichting regeling artikel 4.3	Hierin staat dat netbeheerders vrij zijn in de keuze van de wijze waarop de registratie wordt opgezet. Het resultaat van deze zin kan strijdigheid opleveren met wat in de vorige alinea staat namelijk dat het van belang is dat dergelijke gegevens door de netbeheerder op een eenduidige wijze worden geregistreerd om onderlinge vergelijking mogelijk te maken.
16	Toelichting besluit	Onder kwaliteitsborgingssysteem staat nog 'conceptbesluit'.
17	Toelichting besluit	Onder 'Melding en voorvallen' wordt o.a. verwezen naar artikel 3 Gaswet. De ACM kan deze verwijzing niet plaatsen.